

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Fjorten Dage

Citation: Drachmann, Holger: "Fjorten Dage", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 340. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann03tom-shoot-workid56974/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

Kære Johannes! Til Lykke endnu en Gang. Hold Dig stedse derude blandt det grønne paa Blomsterhylden. Nu er der godt Solskin over det, og det vil vokse og sætte Blade og Blomat. Og hold Dig kun borte fra Kattene saavel som fra Kanariefuglene. Ikke desto mindre kan Du derfor godt gøre Kattens Pels noget mere med Justitsraadens store Børstepensel. Du er selv en Kanariefugl. Bliv dit Forarsgrønt tro!

Din osv.

Dette leverede jeg atter lige saa sagte op til Madam Andresen. Og jeg steg igen ned under stadige Pantomimer til den glædestraalende Madam.

FJORTEN DAGE

Det er den gode Tid nu
 Med Regn og med Rusk,
 Og Ly har ikke Træet, og Læ har ingen Busk,
 der er ej Værn imod de stride Strømme;
 Men skal det saadan være,
 Saa lad os Blæden bære
 som Mænd og lad vort Bæger os til Bunden tappert tømme.

Jeg kalder ej tilbage
 De sommerhede Dage —
 Jeg frisker mig og hæder mig ved Regnen, som nu slaar;
 Hin Solens Brand i Hjertet,
 Hvor har den ikke smertet;
 Men Koldtvandsomslag er et gammelt Middel imod Saar.

Kom, onde Tid, og lær mig
 Med Regn og med Rusk,
 Hvad der var ægte Varer og hvad der blot var Fusk, —
 Saa lad kun Bygen øse ned i Strømme.
 Er Glansen regnet af os,
 Som Livets Sminke gav os,
 Saa kan vi først Naturen i dens Varighed bedømme.

Første Brev.

Kære Morten!

Kun fjorten Dage, og . . .!

Nej, jeg vil sende Dig Beretningen i kronologisk Orden. Du vil da selv kunne vælge et saadant Udraab at slutte med, som jeg vilde have begyndt med.

Det regner stadig. Det har regnet lige fra den Dag, da vi kom herud. Det var i Forgaars. Nu kan Du selv tælle Dagene.

Vi kørte paa aaben Vogn fra Stationen hertil, og var, da vi havde en daarlig Vogn, en daarlig Vej og daarlige Heste, selvfølgelig gennemblødt ved vor Ankomst.

I Begyndelsen prøvede Henrik og jeg en lille Samtale for at holde det gaaende, og vi søgte at trøste hinanden med disse smaa Haab, som man venter, at den anden skal have mere Tillid til, end man selv har: Jeg tror dog, det begynder at klare lidt! Vil Du se, derhenne over Skoven; over den Høstak; ude over Marken til højre! o. s. v.

Ak, vi opdagede snart hinandens Træskhed.

Intet gør Menneskene saa skarpsindige som fælles Elendighed. Af hvilken Grund man egentlig burde vente langt større Intelligens i Verden, end man gennemgaaende finder.

Derpaa kom det næste Stadium, hvor vi i Tavshed slog Paraplyerne ned, da vi opdagede, at vi gjorde hinanden mere vaade ved at have dem opslaaede, end naar vi havde dem liggende sammenklappede ved vor Side.

Saa forsøgte en af os, ved Løfte om en meget blank Krone, at bestikke Kusken til at piske paa de stakkels magre Heste. Deres Skind sad stramt, ligesom ferniseret over Knoklerne, og de asede i Seletøjet og stødte i Bringkøbet, medens de med ludende Hoveder trak den altfor svære Vogn hen ad — nej *igennem* — den hullede Vej.

En Tur paa aaben Vogn i tæt Regn gør Mennesket ubarmhjertigt. Hvor vil Revanchen ikke blive stor, naar Dyrene en Gang paa en anden Klode kommer til at tage sig den!

Vor Kusk svarede kun med en dump Knurren. Han var utilgængelig for alt, Løfter, Tilraab, venlig Overtalelse, og da han endelig med en gnaven Ed drev et Par Slag hen over de ferniserede Hesterygge, viste det sig, hvor frugtesløs denne Gerning var.

Snørten efterlod i Fernisen et Par Striber, som lige saa hurtigt forsvandt. Det var alt. Farten blev uforstyrrelig den samme, og hvad vi opnaaede, var et Sideblik af Kusken; det kunde fortolkes: Der kan I selv se, I — Kadavere!

Jeg er ganske sikker paa, at det var dette Ord, han mente, og jeg er lige saa sikker paa, at det var os, han mente, og ikke Hestene.

Vi hensank efterhaanden i en sløv Ligegyldighed. Forud for denne gik imidlertid nogen Skudren, da vi mærkede, hvorledes Flippen lagde sig som en klam Haand om vor Hals, en vis Gysen, da det vaade Opslag ved Haandledet efterhaanden blev til et helt vaadt Ærme, og endelig en isnende Fornemmelse af Død ved Drukning, da vi følte Sædet, hvorpaa vi sad, blive til et helt lille Gadekær.

Og saa traadte gennem Regntykningen i utydelige Omrids to store, skovbevoksede Bakker frem. Imellem begge trak Vejen sig ligesom uvillig over denne Indsnævring.

Det blev formelig mørkt herinde mellem Bakkerne. Da det atter lysnede, saa' vi, at det gik brat ned ad. Det kunde Hestene lide. Os derimod var det Kilden til en ny Hjem søgelse; thi alt det Vand, som vi havde siddet og dæmmet op for, tog nu Fart frem efter og løb os ned i Støvlerne. Vi misundte de stakkels Heste deres Humør. Men nu var vore Lidelser til Ende; thi paa Bunden af den Sænkning, hvori Vognen hoppede ned, saa' vi Tage og Huse, blandede med Træer, og bagved ligesom et stort, blaagraat Skærmbret med hvide Striber. Det var Havet.

Saa udviskedes alt under en ny, haardnakket Bløde, og under denne holdt vi vort Indtog i den lille By, vort Bestemmelsessted, *Badestedet*.

„I Grunden overflødig!“ — sagde min Ven, idet han krængede det vaade Tøj af sig inde i vort fælles Soveværelse.

„Hvilket?“ spurgte jeg, under samme Beskæftigelse.

„At tage hertil for at komme i Vandet.“

„Jeg synes ikke, at Lejligheden er til at sige daarlige Vittigheder!“

„Vil Du oven i Købet forlange dem gode?“

Jeg trak paa Skuldrene med tavs Foragt. „Hvorfor F— har Du slæbt os herved?“

„Det var Hestene og ikke mig!“

Jeg forsøgte paa at knuse ham med et Blik, men jeg gøs i det samme, da jeg netop skilte mig af med min inderste Beklædning. Han svarede mod uforstyrret Koldblodighed, medens han hængte sin Skjorte over en Stoleryg:

„Du var overanstrengt, overarbejdet; Du trængte til Ro og til at styrke Dig; jeg foreslog dette Sted, vi er taget hertil, det er blevet Regn, og det ser stadig ud til Regn. Jeg er ikke Regnens Herre . . . jeg tør ikke sige Regnemester, thi saa bliver Du vred. Vi maa indrette os!“

Jeg spurgte, efter en lille Pause, hvad han forstod ved at indrette sig?

„Jeg mener, at vi lægger os med det samme og forlanger The eller Kaffe ind paa Sengen. Vi kan jo lade, som vi er forkølede, — i Morgen vil vi nok være det i Virkeligheden!“

Derpaa kastede han et Blik ud ad det ene Vindue, og jeg et ud ad det andet. Vi kunde næppe se tværs over den snævre Gade, saaledes strømede Vandet ned. Det regnede ikke; det øsede ikke; det væltede ned, som om Danaidernes Kar var bleven anbragt netop over Hovedet paa os. Og saa kom der Vindstød, og under disse føg Vandet fra alle Tagskæg og Udløbsrender omtrent som den permanente Støvtaage, der efter berejste Mænds Sigende skal staa over Niagara.

Jeg greb i Klokkestrængen. En Pige stak Hovedet ind ad Døren og trak sig lige saa hurtigt tilbage. Jeg havde i min blinde Iver ikke bemærket, at min Ven endnu ikke var færdig med sit Toilette. Han havde siddet paa Vindsiden af Vognen og var værre medtaget end jeg.

Saa kom Gæstgivergaardens Karl.

„Hvorfor banker han ikke paa?“ raabte jeg vred. Jeg var ladet med Menneskehad lige til Halsen.

Han saa' forbløffet ud.

„Pigen sagde, at . . .!“

„Det er godt. Vi vil i Seng!“

„I Seng?!!“

„Ja. Og vi vil have The ind!“

„The ind!“

„Ja for al Landsens . . .!“

Henrik gav de fornødne Ordre paa mine Vegne i en mild, overbærende Tone.

Karlen, som aabenbart kendte min Ven fra tidligere Tid, samlede vort Fodtøj sammen og gik ud ad Døren med en hel Stabel af vaade Klæder over Armen. Det drev efter ham hen ad Gulvet som efter en Høsehund, der har apporateret Vildænder.

Jeg standsede ham.

„Regner det altid saadan her?“

„Ikke altid justement. Men naar det kommer med denne Vind, saa varer det i Regien et Par Dage.“

„Gaa!“ raabte jeg og sank tilintetgjort ned paa Sengen.

„Du er endnu noget nervøs!“ sagde min Ven.

Saa gik vi i Seng, og Skumringen faldt paa.

Jeg laa og kiggede omkring mig. Der var ikke meget at kigge paa i Sovekammeret. Døren ind til det næste Værelse, som vi vilde bruge til Arbejdsværelse, stod aaben. Vor Kuffert og vore Vadsække stod og laa ligeledes aabne rundt omkring. Vi havde pakket ud for at erfare Skadens Omfang. Min Vens Malerrekvisiter og mine Bøger og

Papirer laa og fied imellem hverandre, som om en Stormflod havde haft fat i dem.

En jordslaaet, fugtig Luft stod i begge Værelser. Lagnørne klammte! Fugtigheden og den varme The i Forening gjorde, at jeg kom i Transpiration. Jeg saa' over mod den anden Seng. Min Ven havde drejet Nakken til mig. Jeg syntes, at hans krollede Haar voksede saa foruroligende. Javist, jeg maatte fantasere.

Du har allerede Feber! sagde jeg til mig selv. Du er en mærket Mand. Hvad vilde Du dog ogsaa her?

Det er altid det samme Spørgsmaal, man gør sig, naar Skaden er sket. Man burde en Gang til Afveksling begynde at spørge, førend den var sket.

Naar videre, videre!

Jeg havde ligget og blundet: hvor længe? En Times Tid, et Døgn; det var umuligt at afgøre. Jeg slog Øjnene op; fuldstændig Skumring. Jeg følte mig overordenlig mat og træt. Jeg lukkede Øjnene; men nu hørte jeg Stemmer. Atter op med Øjnene og for Resten ubevægelig i Sengen. Der var en Lyssprække et eller andet Sted. Aha, Døren ind til Arbejdsværelset stod paa Klem! nu gik den langsomt op, som Døre i gamle, skæve Bygninger har for Vane. Jeg saa' derind. Der sad Monsieur Henrik lyslevende og fuldstændig paaklædt, med Flip og Slips og hele Historien, i Sofaen med et tændt Lys foran sig paa Bordet. Lige overfor ham, med Ryggen imod mig, stod en kvindelig Figur med et tændt Lys i Haanden. Jeg saa' en Mængde lyst Nakkehaar. Saa knirkede den forræderiske Dør bag hende. Hun vendte sig forskrækket, nikkede til Sofaen og gik rask over Gulvet uden at lade sig standse af den Haand, der straktes ud fra Sofaen. Jeg hørte en Dør lukkes op og i; det var nok den ud til Gangen.

Min Ven blev siddende et Øjeblik alene og lyttede. Saa rejste han sig op og slukkede Lyset. Umiddelbart efter hørte jeg Trin inde i Sovekammeret og Lyden af en, som klæder sig hastig af og i Skyndsomheden dasker sin Vest med Ur og Kæde imod Sengestolpen.

Det varede noget. Endelig raabte jeg:

„Henrik! Henrik, er Du i Seng?“

Dybt nede fra Sengens og Søvnens Regioner lød et langsomt:

„Hva' — hvad — hvem er dér?“

Jeg blev ganske underlig til Mode, Stemmen og Betoningen var altfor naturlig. Det var et Menneske, som er meget utilfreds med at blive vækket op af sine Drømme.

„Henrik, jeg tror, jeg har Feber!“

„Saa drik Vand!“ lød det kort; og derpaa fulgte den umiskendelige Lyd af en, som vender sig om paa den anden Side og sover videre.

Skulde jeg virkelig fantasere? Utænkeligt var det jo ikke. Jeg følte min Puls. Det forekom mig, at den slog meget hurtig. Naar man ligger i Mørket og tror, at man har Feber, saa slaar Pulsen altid hurtig.

Jeg bestemte mig for at have Feber. Jeg laa og lyttede lidt til Regnens strømmende Fald der udenfor — det regnede selvfølgelig stedse —, derpaa søgte jeg at erindre Ansigtet derinde, den Gang det havde vendt sig ... Nonsens, der havde jo intet været. Det var jo en Drøm, en Hallucination. Ak, vi er nervøse Mennesker i vore Dage.

Kun Regnens Slag mod Ruden var den pureste Realitet. Den var jeg sikker nok paa.

Den trommede mig i Søvn med sin Generalmarch. Fjernere og fjernere, mere og mere dæmpet lød Hvirvlerne. Saa forstærkedes de; der var Oprør udenfor, med ridende Patrouiller gennem Gaderne. Kongen var død, og af en og anden Grund havde man glemt at udraabe hans Efterfølger. Den tredje og fjerde slesvigske Krig var brudt ud paa én Gang, og samtidig var alle Fangerne brudt ud af Vridsløselille. Inspektøren derude forsøgte at tale dem til Rette, men forgæves. De takkede ham for hans gode Hønsigt, men bad ham blot om at annoncere Cellerne ledige i Adresseavisen. Det var Synd, forestillede de ham, om Lejen ikke skulde komme ind for et saa stort Etablissement. Han lod derfor telegrafere til Byen efter øjeblikkelig Hjælp. Et Panserskib paa Ruller blev afsendt, eftersom Byen var blottet for Tropper. Ved et Tilfælde var jeg kommen om Bord. Alle Matroserne stod opmarcherede langs Batteriet, og der blev kommanderet: Spyt i Næverne! De spyttede alle upaaklageligt og bankede sig under Armene, men lige meget hjalp det. Saa blev der kastet Anker tæt under Valby. Imidlertid var Projektet om Kaliebodstrands Uddybning blevet virkeliggjort. Uddybningen naaede os og vi kom i Drift. Vi sejlede langt, meget langt. Jeg blev ked af Togtet og sprang over Bord. Jeg laa og plaskede omkring i Vandet — og jeg vaagnede ved den Lyd, jeg selv frembragte.

Det var Dag; sandsynligvis lige i Daggry, tænkte jeg ved mig selv, thi Lyset var ikke stærkt udenfor. Jeg saa' til Vinduet. Det regnede. Jeg saa' paa mit Ur. Klokken var halv ni. Jeg saa' over mod den anden Seng. Den var tom.

Naa! sagde jeg ved mig selv, Du kan da baade sove og drømme. Det var en god Begyndelse paa en Baderejse! ...

Jeg sprang op og i Klæderne. De var bragte halv tørre ind. Jeg gjorde Toilette og saa' mig omkring. Henriks Vadsæk var krammet ud paa hans sædvanlige skodesløse Maade. Han havde taget sine Malerrekvisiter med sig. Jeg saa' ud paa den strømmende Regn udenfor og spurgte mig selv: hvor mon han vil gøre Studier i dette Vejr? Jeg kom pludselig til at tænke paa en af hans daarlige Vittigheder. Da vi

ved en anden Lejlighed var taget paa Landet sammen og ligeledes havde faaet øsende Regnvejr, skubbede han koldsindig sin store Malerkasse hen i en Krog, puttede sin Akvarelkasse i Lommen, tog sin Paraply og gik ud af Stuen. Hvor skal Du hen? raabte jeg; det regner jo! Jeg maier i Vandfarve! svarede han.

Jeg fuldendte min Paaklædning. Saa huskede jeg Synet fra i Aftes. Nakkehaaret, Besøget derinde.

Aa hvad! det har været en Indbildning. Henrik, den tørre, utilgængelige Fyr! Jeg har virkelig fantaseret.

Ikke desto mindre — da jeg havde ringet, og Karlen fra i Gaar var kommen ind, og jeg havde forlangt Frokost — begyndte jeg at udspørge ham.

„Sig mig, min Ven, har I nogle Jomfruer her paa Gæstgivergaarden?“

Han skelede hen til mig, idet han tog sig en meget from Mine paa.

Jeg ærgrede mig; men jeg havde gjort Begyndelsen.

„Næ!“ sagde han. „Opvartendes Jomfruer har vi ikke, uden dem, som er i Køkkenet. Men de varter ikke op.“

„Ikke det? Har Værten nogle Døtre?“

„Jo, der er tre. Men de to er ude som Lærerinder, véd De!“

„Naa, og den tredje?“

„Ja, hun er hjemme, men hun lærer fra sig i Musik.“

„Saa? men hun bor altsaa her?“

„Ja, naar hun ikke bor hos Kontrollørens; for Datteren dér og saa vores er meget igaaede med hinanden.“

„Det er vel en net Pige?“ (Her tog jeg min Portemonnø frem.)

„He! hun er ikke saa pukkelrygget endda; og en Kæreste har hun da ogsaa!“

Jeg gav ham en Krone, idet jeg bemærkede, at jeg altid plejede at give Drikkepenge paa Forhaand for at blive vel betjent, og derpaa fortsatte jeg, overbevist om nu at være min Ven paa Sporet:

„Saa—aa? Det er vel blot saadan noget, man siger?“

„Nej, det er da rigtigt nok. Det er ham, Forstraadens Søn deroppe ovenfor Byen.“

„Hvad behager?“

„Javel!“ — Her nikkede han med et Grin og pegede ud gennem Regnen op til det Sted, hvor Skovbakkerne skulde ligge.

„Hvad er han da?“ spurgte jeg saa temmelig i Vildrede.

„Ja han studerer nok ogsaa til Forstraad. Men foreløbig har han Gaardens Drift. Han kommer her en Gang imellem; saa hvis De vil tale med ham ...?“

„Tak. Men hør, sig mig, hvad Kulør Haar har hun ellers?“ —

Karlen saa' paa mig. — Jeg gjorde en Bevægelse op til min egen Nakke. „Har hun — har hun saadan meget lyst Haar her bagtil, saadan opsat ...?“

„Hm! det skal jeg ellers ikke kunne sige, for hun skifter saa tit Kuløren.“

„Hvad for noget?“

„Ja jeg mener Fasonen; hun har snart en, snart en anden!“

„Ja, men Kuløren?“

„Ja, hun er snart rød, synes jeg, og snart er hun meleret; men det skal jeg ellers ikke kunne sige, for jeg forstaar mig ikke paa de Dele!“

Jeg opgav ham og dermed den gaadefulde Sag indtil videre. Jeg lovede mig blot, at jeg ikke skulde tabe min Ven af Sigte. Det havde altid forekommet mig, at netop han, saaledes som han var, maatte være „prædestineret“ til at gøre en eller anden smertelig Erfaring. Dels var han yngre end vi andre, som allerede havde nogle Erfaringer, dels var han mindre aaben. Han snakkede aldrig om, hvad der særlig laa ham paa Hjerte. Hvis man vilde tage ham efter hans tørre Maade at gaa omkring paa og sige daarlige Vittigheder, saa tog man fejl. Man tog ham i det hele taget ikke saa let, uden for saa vidt som man altid kunde være sikker paa hans ridderlige Gemyt, der aldrig fornægtede sig. Hvis han nu en Gang blev taget paa det ømme Sted af en ...? Naar jeg spiste min Frokost og lovede mig selv ikke at tabe ham af Sigte.

Det var foreløbig nemmere sagt end gjort. Thi han viste sig slet ikke. Formiddagen led; det blev ved at regne; jeg blev ved at sidde alene i det uhyggelige Værelse, som skulde være et Arbejdsværelse. Den uophørlige Regn kan gøre en fortvivlet. Mig gjorde den udygtig til Arbejde. Saa kom Middagen og saa kom Henrik endelig.

Han havde Regnkappe paa og Malerkassen i en Rem under Kappen. Han slængte begge Dele og spurgte, hvorfor jeg ikke havde bestilt Mader.

„Hvor har Du været henne?“ spurgte jeg til Gengæld.

„Hos Doktoren!“

„Maler Du dér?“

„Ja!“

„Du har altsaa atter taget fat paa Portrætter?“

„Naar man ikke har andet ... Ja!“

„Vandfarve?“

„Forskaan mig for dine daarlige Vittigheder!“

„Som er en af dine egne aflagte!“ ...

Han svarede ikke, men gav sig til at gyngte paa en Stol.

Han var adspredt og irritabel.

„Er det Doktoren, Du maler?“

„Nej, hans Frue!“

Jeg troede pludselig at have faaet fat i Traaden.

„Er hun ung og smuk?“ spurgte jeg, maaske en lille Smule for ivrig.

Han saa' paa mig, som om han vilde læse sig til, hvad der muligvis laa bag mine Ord. Han smilede lidt spydig:

„Hun er tredive Aar; har tre Børn og er brystsvag. Det er muligvis af den Grund, at Doktoren vil have hendes Billede, medens det endnu er Tid. Hendes Teint er ikke blomstrende.“

„Skal vi saa spise?“ spurgte jeg og rejste mig.

„Du kan jo ringe paa Karlen!“

„Hvorfor ikke paa Opvartningsjomfruen?“

„Der er ingen!“

„Ja men der kom dog en Pige i Gaar!“

„Hun hører til Køkkenet!“

„Du er godt lokaliseret?“

„Jeg har jo sagt Dig, at jeg har logeret her før. Ring saa!“

Vi spiste til Middag saa temmelig i Tavshed. Maden var tarvelig; men da jeg kom med Udsættelser paa den, tog Henrik det meget unaadigt op.

„Vi er ikke kommen hertil for at spise god Mad og drikke fine Vine, men for at ...“

„Bruge Badene!“ fortsatte jeg. „Der er virkelig de bedste Udsigter!“

Han flegede med Kniven i det sejge Kød og tav.

Saa rejste vi os. Jeg bød ham Velbekomme. Jeg vidste, at det altid ærgrede ham.

Han trak paa Skuldrene. Vi tændte vore Cigarer, drak en Kop Kaffe og snakkede — meget stødvis — om ligegyldige Ting.

„Nu tror jeg endelig, at det klarer lidt!“ sagde han.

Det syntes saa. Han spændte et nyt Stykke Lærred i sin Kasse, tog sin Hat, sin Stol og sagde Farvel.

„Hvor gaar Du hen?“ spurgte jeg.

„Du synes virkelig at vaage over mig som en Maren Amme. Jeg gaar naturligvis ud for at male — hvis der er nogen Mulighed derfor, og hvis det ikke generer Dig?“

Jeg havde ligefrem gjort ham vred. Jeg lod ham imidlertid gaa, tog selv en Bog og satte mig til at læse. Naar to Venner er ude sammen, virker altid den enes daarlige Humør oplivende paa den anden. Det kan man gøre sikker Regning paa. Jeg læste; Regnen var atter begyndt, jeg undrede mig over, hvor han kunde male, men besluttede ikke mere at blande mig deri. Naar jeg igen havde ham tilbage,

vilde jeg forsøge at tage ham med det gode. Nu vilde jeg virkelig være flittig.

Da Skumringen begyndte at indtræde, lukkede jeg min Bog og lagde mine Papirer ned i Skuffen. Derpaa foretog jeg en Opdagelsesrejse ud igennem den gamle Gæstgivergaards Korridorer og Trappegange; det endte med, at jeg fandt et tilrøget Billardværelse, hvor Lampen allerede var tændt i Loftet, og hvor jeg spillede nogle Partier med en lille Markør med svagelige Øjne og saa forkelet, at jeg selv maatte raabe Pointerne op. Efterhaanden kom der Gæster: Byens Borgere og nogle Folk fra Omegnen sandsynligvis. Det var jo daarlige Vejr for alle. Jeg bemærkede en ung Landmand, slankvoksen, velbygget, brunt Ansigt, hvid Pande, godmodig og højttaende. Han syntes i alle Maader at høre til dem, hvoraf der gaar tolv paa Dusinet, som man siger. Men hans Godmodighed forsonede med hans Tale. Vi kom til at spille imod hinanden i en å la guerre. Jeg spiller daarlige ham bedst. Han begyndte paa lidt Politik, som jeg syntes mindre om. Unge Landmænd: Landbrugskandidater, Forsteelever og deslige, velhavende Familiers Sønner, er alle af en og samme Mening i Politiken og vilde være det i Literaturen, hvis den laa for. Deres Mening svarer til Fædrengaardens Tarv og til deres Hr. Papas Avis. En Diskussion er vanskelig, en logisk ført umulig, en Indrømmelse fra deres Side utænkelig. Jeg plejer altid at holde op i Tide: „Aa ja, saamænd; har De for øvrigt hørt om den projekterede Tunnel under Atlanterhavet? Umuligheder, siger De? Intet er Umuligheder i vore Dage, tænk blot paa ...“ o. s. v. Det plejer altid at hjælpe.

Vi kom ogsaa ved denne Lejlighed ud af den indre Politiks snævre Farvand og ned i det store Sahara-Bassin, gennem Panamatangen, til Vejrs i en Luftballon og dalede ned ved Nordpolen. Her var fri Tumbleplads. Vi behøvede ikke at støde an. Saa fortsattes Spillet uden mig; jeg saa blot til. At det var den unge Forstraad, jeg havde for mig, blev mig snart tydeligt. Han tituleredes endogsaa spøgende saaledes af de medspillende.

„Naa, F., De skal vel ind til Kæresten i Aften?“ spurgte en.

Den unge Mand viste sine hvide Tænder under sit Overskæg og svarede, medens han dublerede paa Billardet:

„Pokker ta' mig; hun er ikke mere her hos gamle Jørgensen. Her er hun jo aldrig mere!“

„Saa skal De vel hen hos Doktorens?“

„Doktoren eller Kontrolørens, ja; det er nu et og det samme, siden de fik det nye opretstaaende at hamre paa. Josephine siger, at Klaveret her duer ikke. Det vil jeg s'gu gerne tro, men her var dog saa rart i den gamle Kasse. Nu skal man sidde og høre paa, hvad den gamle Gnavpose Tolderen fortæller, eller man skal snakke med Doktorfruen om Musik og Bøger. Vorherre fri os; jeg blev helst rent borte!“

„Nej hør, nu F....!“

„Det er altfor rædsomt kedeligt. Og saa kommer de Thevand i Todyen. Det skal være fint. Ja det er s'gu fint med Kognak'en deri!“

Man lo rundt omkring. „Forstraaden“ vedblev.

„Heldigvis saa er der ham, Maleren ...“

Her afbrød han sig, da han skulde gøre et kombineret Stød.

„Heldigvis“ tænkte jeg ved mig selv. Det lyder dog ikke saa slemt, som jeg havde ventet.

„Hvad er der med Maleren?“ spurgte en af Byens Borgere, medens en anden gjorde Tegn til at iagttage Forsigtighed overfor mig.

„Det er da et fornuftigt Menneske!“ sagde den unge Forstraad. Han siger saa mange grinagtige Ting. Det er akkurat, som om man læser i „Punch“. Skønt paa den sidste Tid i Fjor var han ogsaa begyndt at vaase. Det er mageløst, at alle Mennesker ikke kan holde sig fra at læse de Bøger; — og saa oven i Købet snakke derom!“

„Er De ikke bange, F.P.“ spurgte den samme som før.

„Bange! hvorfor?“

Den unge Forstraad saa' op fra Billardet og viste igen sine hvide Tænder med et stort, aabent Smil.

„Naa ja, jeg mener for Maleren. Han kunde maaske stikke Dem ud, F.“

„Jeg er forlovet med Josephine!“ sagde „Forstraaden“ med en ganske let alvorlig Betonning. Saa slog han igen den spøgende Tone an og sagde: „Hun har Lov til at more sig; det var Synd andet med hendes Humør. Og saa snakker vi ikke mere derom. Parti! mine Herre. Jeg lægger for igen!“ —

Jeg blev endnu dette Spil over. Man snakkede om forskellige Ting vedrørende de lokale Interesser. Da Partiet var ude, stillede den unge forlovede sin Kø hen i Række og gik.

Snart efter gik jeg. Jeg kom atter ud i nogle indviklede Gange og Korridorer og aabnede til sidst en Dør paa Maa og Faa. Jeg stod i vort Arbejdsværelse. Nu vidste jeg, ad hvad Vej Synet var kommet ind til min Ven den foregaaende Aften; og jeg vidste mere end det.

Jeg tændte Lys og lukkede mit Vindue. Stådig Ruskregn der udenfor i Mørket. Lidt uskyldigt Koketteri! tænkte jeg. Man keder sig naturligtvis her i denne Krog af Verden. Den forlovede er liberal; Pige-

barnet er livligt. Henrik er en Sværmer, hvor meget han end skjuler sig. Jeg maa se at faa ham herfra lidt efter lidt. Jeg maa tale Alvorrens og Fornuftens Ord; jeg maa vise ham det „urigtige“ heri; det plejer han jo at have Sans for; og desuden — man kan dog ikke for Alvor fæste sig ved et saa flygtigt Væsen, som for det første har kunnet vælge sin Modpart derinde fra Billardet — og dernæst ...

Og dernæst, da Henrik lidt efter kom hjem og kendelig adspredt kastede sig i en Stol, sagde jeg naturligvis ikke et Ord til ham. Hvad Ret har vi nemlig til at blande os i andres Sager, navnlig af den Karakter? Faar vi ikke altid Utak derfor? og vilde vi ikke selv besvare andres Ulejlighed paa lignende Maade? Og saa et endnu. Er der anden Opdragelse i Verden end denne ene: selv at prøve, selv at lære, selv at erkende?

Denne Aften gik vi til Sengs paa samme Tid, og jeg laa længe og hørte, hvorledes Henrik vendte og drejede sig uden at falde i Søvn. Endelig sov han dog nok ind. Jeg er i ethvert Fald overbevist om, at han ikke stod op og klædte sig paa for at modtage Besøg i vort fælles Arbejdsværelse.

Andet Brev.

Slænger jeg mig i den grønne Skov
 Og blader i Naturens store Hæfter,
 Straks faar jeg Tanker, ja mer end til Behov —
 Den Aandsbespisning giver Kæmpekræfter.
 Skoven siger: Læg Dig!
 Her er min „Dug dæk Dig“,
 Livet ved min glade Drik forsød Dig!
 Ingen jeg spørger om Forlov,
 Jeg tager og nyder, som man bød mig.

Tankerne komme, som forhen tidt
 Jeg mente var forsvundne for bestandig;
 Sjælen blir modig: jeg tilstaar ganske frit,
 I Byen var den bleven helt umandig.
 Byen raaber: Bind for
 Øjet! til man blind for
 Skønhed kun i Solen kan se Pletter.
 Gæstfri Skov, min Appetit
 Er vel den bedste Ros for dine Retter! —

Den første dejlige Augustmorgen og det første Bad! Unægteligt, naar det gode rigtig kommer her til Lands, saa kan man ikke klage paa det.

Op igennem den lille By, hvor de gule Gavle skinner stærkt i Formiddagslyset. Havernes Plankeværker kaste mørkeblaa Skygger over den hvide Vej, som benævnes Gade. Der er ingen paa Gaden. Fiskerne og Skipperne er nede paa Havnen, hvor de to Gæstgivergaardene tilhørende Badehuse øjnes for Enden af en Gyde.

Jeg er kommen op fra Havnen og Badet gennem denne Gyde. Den lille By ligger terrasseformig fra Stranden op ad Bakken med Skovstrækningen og de skiftende Ager. Jeg ser Træerne deroppe, dybviolette i Skyggerne og stærkt grønne i Lyset, højt over mit Hoved, og den tindrende blaa Himmel med enkelte jævntdrivende Bomuldsskyer allerøverst. Indtrykket af Køligheden fra Søen, af Uddunstningerne fra Gydens fugtige Mure, af Blomsterduften fra de større Haver og Kartoffellugten fra de mindre, blander sig paa en særegen Maade og forstærker Indtrykket hos mig af Badets endnu ikke helt fordampede Friskhed. Jeg fremskynder min Gang, skønt det gaar stejlt op ad. Man bliver ung igen af en saadan Formiddag. Kunde man blot bytte Størsteparten af sine Aftener mod enkelte saadanne Morgener!

Sælsomt nok, man er ikke kommen videre i Bestemmelserne af Indtrykkene, end man absolut skal laste noget for at kunne fremhæve noget andet. Og *man* vil være retfærdig Mand og Mand imellem? —

Jeg vedblev at stige op igennem Byen og klatrede op ad den Spadeserevej, der maaske noget vel hensynsløst mod Fodgængerne var trukket op ad Skovbakkens stærkeste Skraaning. I Dag hjalp Badet rimeligvis; jeg følte Stigningen mindre, jeg var i usædvanligt Humør, næsten tankeløs, glad over ingenting, tilbøjelig til alt; jeg var som i Tyverne endnu.

Jeg kunde have hilst denne Duft, der slog mig i Møde fra Skoven, med udstrakte Arme; jeg gjorde det maaske — og jeg vendte mig ikke for at se, om der var nogen, som saa' det. I dette Øjeblik faldt det mig ind, at jeg burde have oppebiet Henrik, førend jeg gik til Skovs. Og dog, maaske nej. Jeg var saa usigelig vel til Mode, og det er under saadanne Tilfælde ikke altid sagt, at man er tjent med at være to — i det mindste ikke to Venner.

Jeg valgte paa Maa og Faa en Sti, der kunde føre mig rigtig dybt ind i Skoven, og saa gik jeg frem svingende med min Stok og nynnende, Gud véd hvad. Her var alt, hvad man kunde ønske sig. Sol, som faldt i Pletter ned igennem Løvet hist og her, legende og lokkende for Fantasien som en af de bekendte brogede Fugle, der altid indfinder sig i Æventyret og frister den vandrende Svend til stedse at gaa videre. Mig maatte de nu gerne friste; jeg vilde jo netop „dybt ind i Skoven“. Saa var der Fluor af en Størrelse og Farve, som man ellers aldrig ser, og som stod ganske stille med spillende Vinger i

Luften paa de Steder, hvor Soltriben faldt ned, og derpaa pludselig svirrede og surrede omkring Vandreren og frembragte hos ham de smaa pikante Følelser af Frygt for Næse eller Nakke. Det var disse pludselig belyste Stammer dybt inde til Siderne mellem alt det brunlige og grønne Mørke; de virkede ogsaa æggende paa Fantasien. Romantikken er knyttet til Skoven; det er klart. Saa raslede det paa en mystisk Maade i noget tørt Løv, eller en visse Kvist faldt ned; det maatte naturligvis være et „Dyr“, som kom springende, uagtet der selvfølgelig ikke fandtes Spor af Dyr i Skoven. For Resten var der denne uimodstaaelige Aroma af syrlig Duft fra Underskovens Fugtighed, der holdes nede af Solvarmen over det højere Løvtag, — og saa var der Stilheden, denne Skovensomhedens Stilhed, hvori vi efter de gængse Forestillinger gaar og „taber os“, men som ærlig talt snarere giver vort kære Væsens lille Ve og Vel det meget fortryllende Relief, vuggende os ind i Forestillinger om, hvor lidet den øvrige Verden vedkommer os og hvor ganske den er skabt kun for os selv.

Vort kære eget lille Væsen; Du forsvinder sandelig ikke i Ensomheden; Du bliver tværtimod saa rart stor i Skoven.

Og lige med et var jeg i Udkanten igen. Stien havde gjort en Kurve, Uendeligheden var brat forbi, men saa vel til Mode var jeg, at jeg ikke reflekterte videre herover, men smed mig ned paa en Græstue under et af de største Træer og tændte mig en Cigar.

Havde jeg rejst mig op, eller var jeg bleven staaende, saa havde jeg haft Udsigten fri ud over Bakkeskraanningen ned over de sidste Huse i den lille By og ud over Havet; men jeg blev netop liggende, fordi jeg kun vilde se paa Skoven, der trak sig i en stor Bue tilbage fra Markerne, og kun vilde have dette sammende, duftende, solvarme Indtryk af noget, der lukkede den Videbegærlighedens Uro ude, som menneskelige Boliger og Havet frembringer. Jeg vilde have en Domæne for mig selv, hvor jeg uforstyrret kunde drømme en Times Tid, medens jeg lod Øjnene følge de ranke Stammer op i de store Kroner og modtog den Forestilling om uafhængigt Velvære, Bevidsthed om Stathusprivilegium, som en saadan Formiddag i Skoven frembringer i det mindste paa mig.

Og medens jeg laa saaledes, snart paa Ryggen og snart paa Siden, alt eftersom mit Lejes Underlag, de fjorgamle Olden, mindst generede, og medens Cigarens Røg trak sig i blaa Spiraler op mod de sagte susende Kroner, saa var det, at jeg i min Lommebog nedskrev de ovennævnte Strofer.

Og da jeg havde gjort det og tilbørlig rettet og filet og pudset af — Improvisationer er ikke altid saa lige improviserte — saa steg der ude over Bakkekammen til højre to Parasoller frem, der meget

hurtigt voksede til to Dameskikkelser, som kom lige imod mig ad den Sti, tværs over hvilken jeg netop nu opdagede, at jeg havde strøkt mig.

Hvad gør man i et saadant Tilfælde? Ja hvad gør Du, kære Morten, som trods dit plebeiske Navn stedse véd at komportere Dig saa udsøgt? Det er ikke saa lige en Sag for en nogenledes velvoksen Mandsperson at faa rejst sig i en Fart — paa en decent og elegant Maade — lige foran et Par unge Damers Øjne. Den liggende er i et saadant Tilfælde absolut den svagere Part.

Jeg valgte at blive liggende, som jeg laa; det vil sige, jeg kastede Benene over hinanden, stak Spidsen af Støvlenæsene frem — man bør aldrig vise Fodbladet — og søgte ved at tage Støtte paa Aibuen og plante Haanden under Kinden at give mig et saa adspredt interessant Udseende som muligt — saa kunde Damerne se paa mig eller lade være, ganske som de vilde.

Hvornaar er Mennesket sig selv? I Ørkenen maaske; men sandelig ikke i en af vore Skove, hvor der kan møde os nogen eller noget.

Idet Damerne gik forbi, standsede de deres Samtale. Jeg fik en Fornemmelse, som om min ene Støvlenæse dog stak en lille Smule for langt frem, og drog den til mig. I samme Øjeblik saa' den ene Dame — den nærmeste — paa mig, og da hun var passeret nogle Skridt forbi, gjorde hun en halv Drejning med Hovedet og sendte mig et Blik fra Øjenkrogen, som bevirkede, at jeg fik Blodet op i Kinderne og trak begge Støvlerne til mig — uden Hensyn til Fodbladet.

Kære Morten, jeg maa atter ty til denne Afbrydelse for at samle mig lidt: Sig mig, har Du nogensinde set en rigtig „stor“ Mand saa nær ved, at Du har opfanget hans Blik? Ja misforstaa mig ikke, jeg skal straks komme tilbage til vore Damer; det gælder dog den ene af dem. Jeg gør blot en Afstikker. Jeg maa tænke — f. Eks. paa Bismarck.

Det var vel at mærke før Attentaternes Tid, og han gik ned ad „Unter den Linden“ i en lidet iøjnefaldende Uniformstrakke tæt knæppet op i Halsen, med et stift militært Halsbind under den kraftige Dobbeltthage, som han trak lidt ind til sig, og han syntes at bryde sig lige saa lidt om de indfødte Berlinere som om nogle fremmede, upaatvivleligt Englændere, der gjorde deres bedste for at tiltrække sig hans Opmærksomhed. Af og til hilste han paa en ganske ensformig Maade, som man kunde have kaldt adspredt, hvis den ikke havde været saa aldeles militærisk; og jeg opdagede, idet jeg selv passerede forbi Fyrstens Rovfugleløje, at dette Øje stadig vandrede med smaa sikre Sæt fra Midten ud til Krogen og kastede sig derfra koldt

og klart som et Lyn over næsten enhver forbigaaende af blot nogenlunde anselig Statur med et Udtryk: jeg kan bruge Dig til Soldat; jeg vil ha' Dig!

Hvorfor gøre sig fastere end man er? Jeg slog den Gang Øjet ned og blev rød overfor dette Blik „unter den Linden“. Nu saa jeg her i Skoven og — tænkte ikke tilbage paa Berlinernes verdensberømte Gade; det gør man kun i Bøgerne, hvor Idéforbindelserne indfinder sig saa belejligt; men rød i Hovedet blev jeg urolig og drager hen imod den Kant, hvor Damerne var forsvundne. Jeg bør vel gøre den store Mand en Afbigt i al Stilhed for denne Idéforbindelse, men jeg kan ikke gøre for det.

Blikket var koldt og klart, trods af den Skønhed og Elskværdighed, ja trods Skælmeriet, der omgav det. Kulden og Klarheden lagde jeg ikke Mærke til; Skønheden saa' jeg, og Lynet havde jeg opfanget:

Jeg vil ha' Dig!

Min første Bevægelse var at komme paa Benene, og min næste Tilskyndelse var at følge efter Damerne. Men jeg betænkte mig.

Foryngtet var jeg blevet denne Formiddag, men dog ikke saa ung, at jeg ikke skulde tænke mig om. Hvem var disse to unge Damer? Oprigtig talt, jeg gjorde mig ikke dette Spørgsmaal saa meget for den enes Vedkommende. Hvem kender nemlig ikke de stilfærdige, tækkelige unge Piger, smaa Provinsembetsmænds Døtre, som læser Walter Scotts og Ewalds Romaner højt om Aftenen ved Familiebordet, og som aldrig, hvad man plejer at beskyide dem for, læser franske Romaner i Smug — og mindst i Originalen! De er saa skræmmede af Papas Avis og har intet oplevet ude i Livet, der kunde overvinde deres Frygt paa deres Velopdragenheds Bekostning. De henriver ikke til Daarskaber af nogen alvorligere Natur — de henrives ikke selv; de fortærer ingen ung Kraft i deres Brydningstid — de er ikke selv fortærede. De drager ud fra Hjemmet som Gouvernanter, forloves og blive fortræffelige Mødre eller resignere og bliver lidt hitre Tanter.

Vi kender dem. Ære være dem! Det var ikke den „ene“.

Nej, det var den anden. Og det kunde umulig være nogen anden end hende fra forleden Aften. Jeg saa' jo Nakkén, Hovedets Stilling til Skuldrene, Sidernes og Armenes Bevægelser under Gangen. Jeg tog ikke fejl. Man røber sig altid sikrest bagfra. Det er enhver givet at slaa Øjnene ned, at fordreje Ansigtet, at skjule det med et Slør eller en Hatteskygge under et uventet Møde. Men hvad skal man gøre ved sin Nakke, sine Rygstykker, sine Hifter? End ikke Armenes „frie“ Bevægelser formaar vi at gøre os til Herre over, selv om vi ønskede det nok saa meget.

Hun har bevægede sig paa en egen — hvad skal jeg i en Fart kalde den? — musikalsk Maade, som jeg skulde paatage mig at huske

igen iblandt Tusinder, men som jeg vanskeligers skulde kunne meddele et Indtryk af ved nogen Beskrivelse. „Den vuggende Gang“, der Udtryk bruger man for ofte; og alt i alt, staar Gangen i noget egentlig rationelt Forhold til Temperamentet? eller er det ikke snarere Benbygningen, som er det bestemmende ...?

Jeg beder Dig om Tilgivelse, Morten. I mine Forsøg paa at sno mig fra det, faar jeg jo næsten Udseende af at tale om Heste.

Jeg vil da altsaa sige, at der bevægede sig foran mig hen ad den snoede Skovsti en Musik, en Melodi, som i et Øjeblik havde berøvet mig Sammenhængen med mig selv.

Og saa forsvandt begge Damerne.

Det var altsaa den, som Henrik ... Jeg havde ikke engang tænkt Tanken heit til Ende, da der fo'r mig som et Stik igennem Hjertet.

Jeg opdagede, at jeg efter hint Øjekast ikke ret holdt af at sætte hans Navn i Forbindelse med hende.

Jeg opdagede endvidere, at Skoven, da jeg nu langsomt tiltraadte mit Tilbagetog igennem den, havde tabt Farve, Duft, hin mystiske Tiltrækning, der sikkert forudsætter et sorgfrit Sind. De fine Spindelvæv generede mig, og Myggene stak.

Jeg kom tilbage paa mit Værelse. Der var varmt. Henrik var ikke hjemme og udeblev stedse. Jeg vilde arbejde, jeg kunde ikke; jeg vilde læse, jeg gad ikke. Saa gik jeg ud igen; jeg krydsede den lille By igennem, jeg drev op langs Bakkerne, jeg stillede mig paa enhver Udsigt. Søgte jeg noget? Aa jeg véd ikke -- maaske et Møde.

Men saa gik jeg alvorlig i Rette med mig selv. *Jeg*, som var den ældre og erfarne ... *jeg*, som skulde passe paa Henrik ... Og jo mere det led ud paa Eftermiddagen, og jo mere træt jeg blev af min for-gæves Søgen, jo mere gik Ansvaret og Værdigheden ved min Mentorrolle op for mig. Og da jeg om Aftenen laa i Vinduet og røg min Pibe, saa havde jeg arrangeret det hele saa fint i mit Hoved: jeg skulde tage ham saaledes og saaledes, forsigtigt, yderst delikat, netop som man bør tage paa en Kunstnernatur ...

Og saa kom han. Der var en hemmelig Glæde, noget sitrende spændt, stolt noget at læse i hans Ansigt, og det kølede straks min Iver, især da der ikke kom nogen Meddelelse.

Han var dog ogsaa et altfor indesluttet Menneske; og saa irriterede han mig ved at gaa dér og falde over sine egne hemmelige Triumfer og rive mine Bøger paa Gulvet.

Ikke Spor af Nedslagenhed over en Kvindes Luner. Ingen Melankoli, fremkaldt af en Kokette, som havde kastet sine Øjne andetsteds hen.

Det var med Glæde, at jeg endelig saa' ham i Færd med at lægge sig. Jeg tændte Lys og satte mig til mine Papirer. Min Pande brændte.

Jeg stødte Vinduet op; der laa den rolige Augustnat over Byen og Bakkerne. Den havde endnu en god Portion af Sommernattens Glød bag sin højtidelige Hestmine; og saa straaede den af Stjerner. Der faldt et langt, langt Stjernesked.

*Saa*dan var hendes Øjekast faldet ned over mig. Jeg gik op og ned ad Gulvet og saa' nu og da til Sovekammeret.

Det Barn derinde; han skulde dog virkelig spares for dette!

Jeg satte mig til Bordet. Før jeg gik i Seng, laa der et beskrevet Blad i min Mappe:

Glød Dig over Solen, saa længe som den skinner,
 over Vindens legende og lette Melodi,
 mager Kost er Minder,
 Timen hastig rinder:
 kast Dig ud i Øjeblikket, før det er forbi.

Ilden i vort Øje, hvor langt vil den vel række?
 Ser Du ej de Skyer, som vil slukke Solens Glød!
 Snart vil Mørket dække
 Jorden og os begge,
 Dig og mig, og saa er Visen ude med vor Død.

Tredje Brev.

Hvad er det ejendommelige for erfarne Mænd i Livet, naar der møder dem et eller andet uventet?

Svar: at de altid glemmer at handle efter deres Erfaringer!

Der var inde i Skoven et Sted, som en eller anden Skovrider fra den æstetiske Periode havde ligesom udpeget til Stævnemøde for Omegnens Beboere af begge Køn. Menneskenes Ondskab er stor, og særlig er Tungerne løse paa Landet, hvor Idyllen burde herske og Fred og Forsønlighed være de lokale Guddomme. Man taler om Byernes Prosa — som om Landet ikke havde sin rigelige Part. Sladderren, hint bevingede Kryb, hærjer vore skønneste Egne næsten værre end Oldenborrelarverne; ikke engang de fredede Skove gaar fri for denne Svøbe.

Man vilde i Almindelighed vide, at den gamle Forstraad endnu i Fruens Tid havde indviet Stedet ved Smaasammenkomster med Husetts Gouvernante, en livlig, fordomsfri Kvinde, som den Gang endnu ikke havde overskredet Trediverne og sværmede for Lermontoff og graa Haar. Et senere Sagn havde ladet Sognets Præst af og til besøge det romantiske Sted med en tysk Dame, som var paa Besøg der i

Huset. Derefter var Stedet kommet lidt i Miskredit; det var groet temmelig meget til; man omtalte det ikke gerne, og det var endelig blevet fuldstændig umuligt, efter at en gammel Rokkedrejer havde aflivet sig der af Næringsborg.

Havde det endda været af Kærestesorg! sagde et af Byens gode Hoveder, og med denne korte Ligtale var Stedet blevet lagt fuldstændig ad acta.

Paa Toppen af en Bakke, hvor mægtige Bøge stod sejlerette i en Halvkreds om Skrænten, var i en Udhugning af Risbøge anbragt en smukt forarbejdet, magelig Naturbænk. Man saa' herfra over Buske og Smaakrat ned i Dalen og op ad Skovbakkerne paa den modsatte Side, og uden selv at være set kunde man iagttage langt borte fra enhver, der nærmede sig ad Stien, som trak sit lyse Baand i Bugtninger op gennem Ungskoven.

Det var paa den anden Uge, at jeg var her, og jeg vandrede nu regelmæssig hver Dag i den hede Middagsstund, hvor Byen holdt sig inde i Stuerne, op til Bænken, spejdede uroligt ned over Stien og hørte mit Hjertes Slag og følte min Kinds Hede, naar jeg øjnede den lyse Kjole i Frastrand. Saa samlede jeg mit Forraad af klædelig Aandrigheid, smaa nye Fortællinger om et og det samme, hin Sjælens glade Elskværdighed, som *en Gang* var saa naturlig, og som man saa gerne vil overtale sig selv til at tro kan vedblive at være det. Og saa kom de lange tavse Minutter uden Aandrigheid, uden Eftertanke, og en Opvaagnen af Drømmene, hvori man søgte at klare sig Nutid og Fremtid og altid opsatte Afgørelsen til „næste“ Møde.

Hvad bragte jeg saa med mig fra disse Møder? thi selvfølgelig, en erfaren Mand bringer et Udbytte med sig; han svælger ikke som en Dreng i et Kirsebærtræ blot for at svælge; han tænker over Frugtens Sødme og kaster Stenen fra sig. De første Par Dage efter det først aftalte Møde bragte Udkast til store Arbejder, som dog efterhaanden formindskedes, indtil de løb ud i nogle enkelte Verslinjer. Den første Berusning havde lagt sig. I Mandens Sjæl er der da en Pause, et stille Bælte i den oprørte Sø; i denne Pause afgøres Forholdet, Kvindens Sag plæderes. Manden bliver, hvis han er Idealist, hendes Advokat; hvis han er en af Liver mættet Egoist, hendes Dommer.

Jeg blev hendes Advokat. Hvor meget var her ikke at tage Hensyn til? hvor meget at bære over med? Hvor barnlig ubevidst var ikke hendes Koketteri; hvor naturligt for hende; hun anede det næppe selv. — En mangelfuld, i det mindste ikke tilstrækkelig ledet Opdragelse, stærk Fantasi og musikalske Anlæg: hvad fører det til paa saadanne afsondrede Steder? — Og saa tvungen af Forældrene til denne Landmand! — Hun sagde det jo selv. Men nu var det en-

gang saaledes, og ... hun saa paa mig. Vilde jeg paatage mig Ansvaret ved at bryde?

Jeg spurgte hende til Gengæld om hendes Forhold til Henrik. De smukke Øjne blev saa sørgmodige og derpaa saa straalende. Hvad skulde hun have gjort andet paa den Tid? Naturligvis! man er i sit inderste ked af den ensformige Brayhed og nøgterne Honnethed, som benævnes den unge Forstraad, og man træffer en ung uskyldig Fantast, som maler ens Billede og spiller firhændig med en. Hvad gør man? man sværmer med ham — men naar saa den rette kommer — hvad saa? saa sidder man paa Bænken i hans Arm og lytter til hans Tale og føler, at her er den Havn, den Tilflugt, den — den ... Ak, hvor er den „rettes“ Forfængelighed et Instrument, som gerne lader sig anslaa og fryder sig under sin egen Melodis Toner!

Det havde været en dejlig stille Middagsstund med stærk Duft og Summen inde i Skoven, og Hovedet med Lokkerne hvilede mod min Skulder, og disse Øjne skinnede saa klare og troskyldige, og enhver Erindring om Bismarck var bannlyst — da formørkedes de klare Øjne, og Haanden løsnede sit bævende Greb for at gribe endnu fastere og trykke endnu inderligere under det Spørgsmaal fra de søde Læber: „Hvad skal der blive af mig? Vil Du befri mig fra alle de andre, alle dem, som — som ...?“ Og Hovedet skjultes ved mit Bryst, og jeg sad der forlegen.

Forlegen! Det nytter ikke at skjule det. Hvad er Svaret paa et saadant Spørgsmaal? Et Kys. Og hvad er et Kys? En Gentagelse. Og netop fordi det er en Gentagelse, bliver det intet afgørende.

Dersom det komiske i Kærligheden oftere gik op for denne Verdens Daarer, saa vilde der blive færre „salige“ Øjeblikke, men ogsaa mindre Forstyrrelse i Tingenes Gang, færre Samvittighedsnag og mere fast Substans i Livet.

Der er Øjeblikke, hvor man kunde sige sig selv a priori uden at have et Spejl, at man saa' dum ud.

Medens mine Øjne i dette Sekund svævede ubestemt om, traf de en Skikkelse helt ovre paa den anden Skovbakke. Skikkelsen syntes at begive sig ned ad Stien, som førte op til os, og trods Afstanden saa' jeg nu, at det var Henrik.

Hun fo'r op med et lille Udraab, rettede paa Hatten, trykkede min Haand og var borte inde mellem de søjlerette Stammer, hvis nederste Del skjultes af den frodige Underskov.

Jeg blev siddende. Jeg tog mekanisk en Bog frem af min Brysttomme. Fem Minutter efter saa' jeg op fra Bogen og traf Henriks Blik.

Det var uroligt; det søgte rundt omkring; jeg nikkede, han bed sig i Læben, drejede sig om og gik tilbage ned ad Stien igen.

Jeg trak Vejret dybt. Jeg vilde i dette Øjeblik give alt for at vide til Punkt og Prikke, hvad jeg tænkte i de ti Minutter, efter at min Ven var gaaet. Det vilde kunne blive en interessant psykologisk Indledning til et betydningsfuldt Kapitel i en Roman.

Jeg rejste mig endelig og gik hjem. Undervejs fastholdt jeg stadig det Ønske, at træffe Henrik og have en Samtale med ham. Vi havde ligefrem undgaaet hinanden i de sidste Dage. Det var uudholdeligt i Længden. Vi havde jo dog været Kammerater og Venner, saa langt jeg kunde huske tilbage. Vi burde have en Forklaring. Stakkels Ven!

Han var ikke derhjemme. I Grunden lettede det. Hvem vil ikke gerne opsætte? især i saadanne Sager.

Jeg saa' mig næsten med Vemod omkring i de to Værelser. Det var jo rimeligt, at han var den, som flyttede, efter at Forklaringen havde fundet Sted. Jeg vilde saa gerne skaane ham, men det maatte dog siges; han var den, som maatte trække sig tilbage. Hun havde jo valgt mig. Det var mig, som . . .

Af en Slags Pietet imod den slagne Part begyndte jeg i Mangel af anden Beskæftigelse at lægge hans Sager til Rette — ja jeg pakkede ligefrem ind for ham. Der var uryddeligt nok i hans Sager. Her laa uvaskede Pensler og Paletter mellem stivede Skjorter og Kamme og Børster; — saa uordenlig plejede han dog ikke at være til daglig Brug. Her var hans Lektüre — den var ikke stor — og her var hans Skitsebøger.

Jeg var bleven varm; jeg satte mig i Sofaen og tændte en Cigar. Kufferten var fuld, Skitsebøgerne vilde ikke ret gaa ned; jeg tog en af dem og bladede i den. Talrige Udkast til det samme Hoved. Jeg følte, at Blødet brændte mig i Kinden ved at se dette Hoved i denne Bog og ved at tænke paa alle de Gange, „hun“ havde siddet for ham. Nej, det maatte have en Ende, hun havde jo i Dag, i denne Middagsstund udkaaret mig. — Hvad var dette? Et Landskab, Bænken deroppe under de høje Bøge. Der var lagt Akvareltinter over Blyantsstregene — det var det gyldne Eftermiddagslys med stærke, dybe Skygger, Aftenens Forløbere, som faldt hen over mit eget af Middagens Sol beskinne Mødested.

Naar man skulde se ret til, saa havde han endog „Stemningen“ forud for mig.

Der var skrevet noget med Blyant nederst paa Bladet.

Der stod: „Ja, hun har sagt det til mig, i Dag har hun sagt det, at hun ikke véd, hvad der skal blive af hende: Du maa redde mig for mig selv, Du maa befri mig for dem alle; kun Dig elsker jeg. Elsker, elsker.“

Jeg slap Bogen og greb den atter. Henrik var meget nøjagtig med at datere ethvert lille Udkast. Landskabet skrev sig fra i Gaar.

Jeg kastede Bogen fra mig og tog mig op til Panden. Saaledes blev jeg siddende nogen Tid. Det susede rundt som i en Mølle derinde; endelig rejste jeg mig, stak mit Hoved frem over Vandfadet, førte Vandkanden op til mit Nakkehaar og hældte til.

Det svaalede. Saa tog jeg en ren Flip paa og spadserede en Times Tid frem og tilbage i det lille Værelse.

Eftermiddagen var faldet paa; Dagen blev jo kendelig kortere. Det rødgule Aftenlys skinnede snart ind ad Vinduet og skar mig i Øjnene. Jeg gik hen og rullede Gardinet ned.

I det samme bankede det paa Døren ud til Gangen. Jeg vendte mig uvillig om, jeg tænkte, det var Karlen.

Det var den unge Forstraad, som stod i Døren.

Jeg bød ham med en Haandbevægelse at træde nærmere.

Han vendte og drejede sin Hat i Haanden med nogen Forlegenhed, men derpaa, som om han tog en kæk Beslutning, satte han sig paa den tilbudte Stol.

Jeg selv stod op, med Ryggen mod Vinduet; han havde Skæret fra Rullegardinet lige i Ansigtet; han blussede, tørrede sig med Lommeterklædet og lagde Hatten fra sig.

Jeg bukkede høfligt; jeg ventede. Han begyndte.

„Jeg maa bede Dem om Undskyldning — det er nemlig varmt i Aften!“

Det var uimodsigeligt. Jeg bukkede bejaende.

„Det er egenlig — det vil sige — maa jeg tale ligefrem? Naa ja, det er min Forlovede, skal jeg sige Dem ...“

Der fulgte en Pause, hvori vi saa' paa hinanden. Jeg bed mig umærkeligt i Læben og spurgte: „Er det Deres Forlovede, som sender Dem?“

„Nej,“ udbrød han med komisk Ivrighed. „Det er Deres Ven, Maleren, som ...“

„Er det *ham*, som sender Dem?“ spurgte jeg.

Han rokkede paa Stolen og saa' paa mig med sine godlidende Øjne, og hans Pande lagde sig i Folder.

Jeg havde ondt af ham.

„Hør nu,“ raabte han; „jeg kender Dem næsten ikke, men De er vist et meget stille Menneske; man ser Dem aldrig i Gæstestuen, og efter hvad man siger, saa sidder De og læser hele Dagen og kommer ikke sammen med nogen. Er Deres Ven ikke meget yngre end De?“

Jeg svarede, at han var noget yngre end jeg.

„Han tager formodentlig meget efter, hvad De siger til ham, ikke sandt ...?“

Jeg gjorde en utaalmodig Bevægelse, og den unge Forstraad fik atter Lommeterklædet op til Panden. Saa rejste han sig halvt op fra Stolen:

„De maa sige Deres Ven, at han ikke maa hænge for meget over min Kæreste, at han ikke maa følge efter hende bestandig og ikke altid sidde dér hos Doktorens med hende. Hele Byen taler nu ikke om andet, og det er dog ved Gud — det gaar ikke an, hører De; vil De ikke nok?“

Der stod store Svødperler paa den unge Landmands hvide Pande over de brune Kinder; hans Blik var paa én Gang truende og bedende. Jeg trak Vejret, saa' paa ham og sagde langsomt:

„Hvorfor siger De ham ikke det selv?“

„Hvorfor, hvorfor? Men for Pokker, jeg har ladet ham mærke det, men jeg kan nu engang ikke saadan — forstaar De; jeg vil ikke blive hidsig, jeg vil ikke gøre Skandale derhøve; saa tænkte jeg, at De, som var saadan et stille Menneske ...“

Han holdt atter inde og betragtede mig. Jeg saa' ned imod Gulvet og derefter paa ham:

Jeg kender lige saa lidt til Dem, som De til mig. Jeg kender min Ven og indestaar for hans Karakter. Han er imidlertid Kunstner, han har megen Følelse, og det er jo muligt, at hans Følelse er løbet af med ham. De gør mig den Ære at betragte mig som hans Formyndere; det er jeg ikke, jeg er hans Ven og Kammerat; jeg kunde som saadan give ham et Raad, i Fald jeg fandt det gavnligt, men jeg maatte da forinden være forvisset om, at ikke den anden Part i Sagen — forstaar De mig? — muligvis fuldt saa vel behøvede et Raad. Med andre Ord: jeg har ikke min Vens Fortrolighed i denne Sag. Har De Deres Forl. ..., har De den unge Dames?“

Han saa' paa mig, spørgende, med opspilede Øjne, som om han ikke rigtig var med. Men pludselig glimtede der en Forstaaelse frem i de troskyldige Øjne:

„Aa,“ raabte han, „De mener, at hun — ja men De kender hende slet ikke. Ser De, jeg véd nok, at man siger, at min Kæreste holder af at more sig. Man har altid saa ondt af unge Piger, som gerne vil snakke med enhver, og som synger og spiller og gerne vil være iblandt Folk. Men jeg siger til mig selv: det varer ikke længe, saa kommer jeg i en Stilling og kan gifte mig. Saa maa hun sidde paa Gaarden deroppe og tage fat med, hvor det forlanges, og — naa ja, vi véd jo, hvad der kan ske i Giftermaal — Børn, hvad? ikke sandt? Saa gaar nok Munterheden over. Jeg kender hende, skal jeg sige Dem. Det er en god Pige; man skal bare ikke snakke for meget med hende om alle disse Ting, som — som Deres Ven netop gør. Det kan nu Fruentimmerne engang ikke taale. Naar man tager paa dem som paa Dukker og synger og spiller bestandig med dem, saa bliver de forskruede. Jeg skal nok tumle hende, det kan jeg forsikre Dem paa; og jeg er slet ikke bange, men det kan dog ogsaa blive for meget af

det gode — saadan som nu i disse sidste Par Dage, og — ja nu har De jo forstaaet mig? Hun er min Forlovede og jeg vilde nødigt have Spektakler og Scener; saa snakker man bare endnu mere her i Byen. Vil De nok hjælpe mig?”

Jeg havde taget min Pennekniv frem og bearbejdede Enden af en Blyant. Jeg lagde mit Haandarbejde fra mig, da han var færdig, trommede med Knivspidsen mod min Negl og sagde: „Jeg takker Dem for den Fortrolighed, De har vist mig ved at vilde søge min Hjælp i et saa delikat Anliggende, De kan være overbevist om, at jeg skal raade min Ven til hans eget Bedste — jeg gentager det: til hans eget Bedste. Der skal ikke være min Fejl, om han ikke kommer til at se lige saa klart i denne Sag som jeg selv.“

Han maatte føle paa Tonen af mine Ord, at vi var færdige. Han fremstammede et kejtet Tak og trak sig tilbage. Der er imidlertid godmodige Mennesker — muligvis en Nationalejendommelighed hos os — som ikke kunne lide at bære Følelsen af nogen alvorlig Situation med sig. Han vendte sig om paa Gulvet og rakte Haanden frem med et gemytligt Sving og sagde med et vist kammeratligt Tonefald, som ikke ubetinget lysnede op i mit lidt angrebne Humør:

„Hør, De maa ikke tage mig det fortrydeligt op, men jeg kan i Grunden Pokkers godt lide Dem, fordi De ikke har gjort noget Kvalm ud af dette. Ja, jeg kunde rigtignok ønske at gøre Deres Bekendskab, hvad? Og ser De, naar jeg nu er bleven gift med Josephine, saa kommer De og besøger os. De maa gerne faa Lov til at spille med hende — hvis hun ellers kan til den Tid, men“ — og her gik Gemytligheden over i den højeste Potens af laudligt Skælmeri — „Maleren ham la'er vi blive hjemme; ikke sandt?”

Han greb efter min Haand. Jeg overlod ham halvtredje Finger, medens hans Latter frembragte en Dirren i mit Hjerte. Da han vilde til at lukke Døren, standsede jeg ham. „Hør,“ sagde jeg dvælende paa Ordene og seende ham ind i Ansigtet: „De har Ret; Maleren la'der vi blive hjemme. Og véd De hvorfor? (her smilede jeg og nikkede). Fordi det vilde være Synd for ham, om han fik et Tilbagefald. Hans Hjerte er saa stort og hans Erfaring saa lille; en rigtig prægtig Fyr, men lidt skør i Stilken. Han kunde muligvis allerede nu have sat sig visse Ideer i Hovedet og maaske ikke ganske uden Grund. Sæt at Deres Opdragelsesmetode ikke lige straks bær Frugt — Overgangene er undertiden langvarige — saa maatte vi to atter lægge Raad op og maaske da ikke med det samme Resultat som nu. Alt i alt: Menneskene er skrøbelige i denne Verden, selv om Metoderne er fortræffelige. Jeg lykønsker Dem til at kende og vurdere Kvinden saa grundigt. Jeg for min Part kender til Kunstnerne. De er gennemgaaende maaske bedre end Kvinden, thi de lide mere end hun,

der kun ved en Fejltagelse har faaet Ord derfor. Ja De ier — det gør jeg ogsaa. Tak for Besøget!”

Saa snart Døren var lukket, kastede jeg mig hen paa Sofaen. Det var heldigt, at jeg havde puttet min lille Kniv i Lommen; jeg kunde ellers nemt være kommen til Skade, Sindsbevægelser og Knivsblade passer nu engang ikke godt sammen.

Jeg ynkede mig selv og den stakkels Menneskeslægt. Her var nu atter et Giftermaal paa Dørtærsklen, og snart skulde det kaldes helligt. Aa ja, Menneskene er begyndte med at kanonisere de profaneste Ting, Stene, Trækloster, og de ville vedblive dermed, saa længe der er en Klods tilbage. Hvilken Brutalitet i al dens Godmodighed. „Tumle hende“; jeg gentog disse Ord en halv Snes Gange, og jeg ynkedes over hende. Jeg ynkedes sluttelig ogsaa over ham. Hvilke Erfaringer ventede der ham! Eller — skulde maaske hans Metode være den rigtige?

Der paakom mig næsten en Fornemmelse af Ækelhed ved disse Betragtninger. Jeg vendte mig til min egen saarede Selvfølelse. Der finder Manden i Reglen en Trøst — en Art Tilfredsstillelse om end blandet. Oven paa rigelig Nydelse af sød Vin gør en bitter Drik sin Virkning.

Men det lykkedes ikke denne Gang. Saaret var for friskt. Jeg tvang mig da til at tænke alvorlig paa Henrik, Idealisten, Rekruten, som jeg vidste var for første Gang i Ilden. Hvad vilde jeg sige til ham? hvorledes holde mig selv udenfor og dog aabne hans Øjne? Jeg kunde jo bedømme Styrken af den Magt, som holdt ham fangen, og jeg vidste, hvor ubetinget han troede. Hvorledes troede han ikke paa mig!

Der er visse Øjeblikke, hvor Dissonansen i Livet skærer igennem en med Anklagen rettet ligeligt mod en selv som ansvarshavende og mod de ansvarløse Forhold udenfor en. For nogle Timer siden var jeg Sofisten, der vilde fremme min egen Sag ved at give et „Venne-raad“ til en, som havde været mig trofast gennem hele Livet. Den Gang tvivlede jeg ikke paa Udfaldet. Lidenskaben stod bag ved og pegede frem. Nu var Lidenskaben hævet for mit Vedkommende. Jeg skulde som Ven bekæmpe den hos en Ven — og jeg vaklede og tvivlede paa Udfaldet. Var der Fortrydelse tilbage imod ham? Var jeg ikke fuldstændig helbredet, og tvivlede jeg af den Grund paa mine Over-talelsesevners Tilstrækkelighed? . . .

Ak, her er Punktet, hvorpaa Lidenskaberne angribes af Religionerne og Systematikerne. Den forraader mere end den forsoner; den er som Vinen, den frembringer det herligste i Øjeblikket, men undergraver Organismen, hvorpaa den virker, og med Rette nævnes dens Guddom hos de gamle „den frygtelige“.

Jeg gik til Vinduet, rullede Gardinet op og lænede mig ud. Naar man ikke kan eller ikke vil forfølge en Tankegang længer, saa hæfter man sig med en ganske særegen Interesse ved Ting og Personer, som ellers vilde være en ligegyldige og uvedkommende. En Stump af en Samtale, det tilfældige Ydre ved en Mand, som gaar forbi, fæster sig i ens Hukommelse. Ofte, naar man senere vender tilbage til sine pinlige eller alvorlige Tanker, dukker nogle Ord, et Ansigt op for en; man studser, man mindes ikke ret . . . og man opdager pludselig, at disse intetsigende Ord, denne uvedkommende Person bærer paa ens egen Byrde og er meddelagtig i ens Hemmeligheder.

Der holdt en saadan ligegyldig Ting udenfor Gæstgivergaarden. Det var Postvognen, som forbinder de to-tre smaa Byer langs med denne Kyst, og paa Vognen sad to „uvedkommende“ Personer og ventede paa Kusken, som var staaet af for at bringe Posttasken ind.

Jeg saa' tilfældig paa de to Herrer i det gammeldags Agesæde, og mekanisk fulgte jeg deres Samtale. Den ene syntes at være en stedlig Embedsmand med stedlige Autoriteters Snit i Klædedragt og Ansigtstræk. Han holdt et lille topografisk Foredrag over Nabobyen, Vognens Bestemmelsessted, for sin Rejsefælle, en yngre, sværlemmet Mand med rødt, glatsiddende Haar og et velplejet Overskæg, som blev løftet og strøget tilbage med Pibespidsen, der stadig var i Gang. Jeg ansaa ham for en Mediciner eller Farmaceut; han havde en stor blankbrun Botaniserkasse i en Rem over Ryggen. Jeg lagde Mærke til denne Botaniserkasse. Jeg saa' paa hans Ansigt; det var som adskillige andre; Overskægget var det afgørende; han afbrød den anden; Talen var noget læspende, men ikke ildeklingende, han røbede Lyst til at faa noget at vide om Egnens Befolkning og særlig den kvindelige, som han syntes at kende lidt til, lo højt uden egentlig Foranledning, stoppede sin Pibe og takkede sin Rejsefælle for en Svovlstik — og saa kom Kusken og saa rullede de op ad Bakken videre til Nabobyen, hvor de skulde blive.

Jeg lagde, som sagt, Mærke til disse mig ligegyldige Personer. Jeg var helt ked over, at Vognen kørte bort. Nu var her intet mere at se paa, intet at høre efter. Den lille Bys Tage og Skorstene blaaede hen i Aftenen, og Skovbakkerne højt oppe blev saa drømmende. Ikke saa meget som en Hund paa Gaden! Jeg frygtede for Drømmene deroppe fra Skoven. Jeg trak Hovedet tilbage, lukkede Vinduet, rullede Gardinet ned igen og tændte Lampen. Der kom en udenfor paa Gangen! jeg kendte Henriks Trin og hans Maade at tage i Laasen paa. Jeg lukkede selv op, og uden at se paa ham sagde jeg:

„Jeg vil tale med dig!“

Fjerde Brev.

Det var over Midnat, og vi sad endnu i Sofaen. Vi talte ikke længer sammen; alt, hvad der kunde siges fra min Side, var bleven sagt; han havde hørt paa mig, havde siddet en Tid lang stum, have svaret, forsvaret sig, forsvaret hende — alt undtagen angrebet mig. Den brave Fyr!

Men det var jo Ulykken.

Han var saa vant, sagde han, til at se op til mig, til at indrømme min Overlegenhed, til at forestille sig — o Ungdommens Overdrivelse — at Verden maatte ligge for min Fod; han forstod saa grumme godt, at jeg havde opnaaet i den korte Tid, hvad han — det var hans egne Ord — havde tilkæmpet sig Skridt for Skridt. Det havde pind ham, det havde næsten drevet ham til hadefulde Følelser imod mig. Dobbelt maatte han da nu paaskønne sin Lykke, at jeg trak mig tilbage (!), og hvad hende angik, saa kendte jeg hende ikke, forstod hende ikke; hun var ulykkelig, men svag; et Valg var hende saa vanskeligt; hun foretrak at overgive sig til Øjeblikkets Følelse i Stedet for at tage den bindende Afgørelse; om denne Svaghed var kommen mig til Gode, saa var det dog mig, hans bedste, hans eneste Ven — han havde været lutter Lidelse, thi han havde kunnet forstaa, at han var den ringere; han var nu lutter Lykke; jeg afstod hende jo, og nu maatte, nu skulde der træffes en Afgørelse overfor den „anden“ (han nævnte ikke gerne den unge Forstraad ved Navn), og jeg maatte og skulde hjælpe ham.

Hvilken Ydmygelse for mig! Hele min egen Procedure om igen til hendes Forsvar, ethvert lille Indlæg benyttet til hendes Gunst, ganske som jeg kunde have dikteret ham det, og ikke Skygge af Tvivl, ikke Spor af Ængstelse. Det var jo mig, mig og atter mig, den uimodstaaelige, som havde bragt hende til at vakle. Ja, havde det været en „anden“ end mig — men det var mig; og hans Kind glødede og hans Øjne straalede, og han trykkede min Haand til Tak, og jeg sad dér afmægtig, vaabenløs overfor denne unge, uprøvede Kærlighed, som jeg imod min Vilje maatte yde min Hyldest, fordi jeg endnu bar Ærefrygt i mit Hjerte overfor Ungdommens henrivende Blikthed, dens Sejrglæde midt i Vildfarelsen og Nederlaget.

Saa fik jeg ham endelig i Seng: han sov ogsaa; han var jo syv Aar yngre end jeg.

Og medens Lampen vedblev at brænde paa Bordet, stod jeg ved det aabne Vindue; det var blevet mig en Tilflugt i disse Dage.

Jeg saa' ud paa den sovende lille By og derfra op over den sovende Nattehimmel, hvor Stjernerne vaagede. Jeg var intet mindre end sentimental i dette Øjeblik; jeg stod og grundede paa et eller andet prak-

tisk Raad, hvormed jeg kunde hjælpe min unge Myndling. Alligevel blev jeg adspredt. Det var Stjerneskuddenes Tid: det stundede mod Høst, og Nattehimmelen lod sine Smykker falde til Jorden. Nu og da læsnede en saadan glimrende lille Ting sig deroppe paa den mørke blaa Fløjelspude og gled og faldt hurtigere og hurtigere og forsvandt, som om en Haand pludselig havde lukket sig om den. Jeg véd ikke, hvad det var for en bizar Idé, men jeg kom til at tænke paa Kotillon. Nu deles Ordnerne ud: de betyder ikke meget, men lige saa glimrende de ser ud, lige saa mange Illusioner knytter sig til dem. Det blev en formelig Regn. Er det da *alle* Illusioner i Verden, som forgaa i denne Nat!

Jeg saa paa de faste, rolige Stjernebilleder, som graver Menneskeslægtenes Urrmyter om Kamp og Kærlighed i Guldbogstaver ind paa uforgængelig Grund; jeg dvælede ved de høje, rene Fiksstjerner med denne Tankens dybe Hengivelse i en uforanderlig Skæbnesmagt, som en Søndagspræst saa gerne vil erklære for Vantro — og jeg traadte tilbage til Bordet, samlede mine Tanker og skrev en Billet til den unge Forstraad. Han maatte fjerne hende paa nogen Tid fra Byen; han vilde derved bedst understøtte mine Bestræbelser for at undgaa „Kvaim“.

Saa gik jeg i Seng og sov de retfærdiges Søvn.

Jeg var den, som vaagnede tidligst næste Morgen, og jeg lod Karlen bringe Billetten af Sted. Henrik sad ved Skriveriet hele Dagen, men syntes ikke at være tilfreds med sit Arbejde. Karlen var instrueret af mig. Ud paa Eftermiddagen fik jeg Svar. Hun var taget i Besøg til en Slægtning i Nabobyen. Jeg kunde have ønsket hende længere bort, men foreløbig var der allerede vundet noget. Henrik gik ud og kom tilbage hen imod Mørkningen. Han var nedslaaet og tav. Jeg selv sad ved min Oversættelse af et spansk Drama i rimede Vers; et Arbejde, som jeg kaldte min „Høvlebænk“, som optog mig fuldstændig, og hvorved Sveden ofte brast mig ud af alle Porer.

Henrik og jeg spiste til Aften sammen saa godt som i Tavshed. Jeg læste ham noget for, men han hørte ikke efter. Da jeg gik i Seng, gik han ud at spadserere. Han har formodenlig set paa Stjerneskuddene.

Hans Udseende den næste Formiddag var næsten ængsteligt. Stakkels Ven. Jeg talte alvorlig og indtrængende til ham om at reise. Han forlangte to Dages Udsættelse, som jeg indrømmede ham imod det Løfte, ikke at forlade Byen i disse to Dage uden i Følge med mig.

Han skrev et Brev og lagde det selv i Postkassen udenfor. Han pakkede ind og pakkede ud, nød intet ved Maaltiderne; og i Mørkningen, da vi sad sammen, brast han i Graad.

Jeg tog ham om Halsen og bad ham, om jeg maatte bestille en Vogn, for at vi straks kunde komme af Sted.

Han stødte mig fra sig og erindrede mig om mit Ord, de to Dages Venten. Jeg kom med Modforestillinger, han tog sin Stok og gik hastig ud i Mørket.

Jeg ventede paa ham ved „Høvlebænken“, men jeg hævlede ikke meget. Jeg blev uroligere og uroligere, efterhaanden som Timerne gik og Aftenen traadte ind i Natten. Sterolien slap op i Lampen, jeg vilde ikke vække Folkene paa denne Tid, jeg søgte i vore Kofferter efter nogle Lysestumper, som jeg erindrede fra tidligere Tid. Jeg fik fat i en Stump og samtidig i Henriks Skitsebog. Ved Lysepraasen besaa jeg da Bænken under de høje Bøge og læste det skrevne. Samtidig faldt den ulykkelige Rokkedrejer mig ind. Næringsorg — Kærestesorg! Jeg rev Bladet ud, krammede det sammen og kastede det ind under Sengen; og jeg gav mig selv det Løfte, saafremt min ulykkelige Ven kom hjem i Behold, at tage med ham til Nabobyen næste Dag og fordre en Afgørelse af hende i denne Sag, som var bleven ham en Livssag. Det maatte være Landmanden eller Henrik! en af de to; Valget maatte træffes — saa vilde jeg vaske mine Hænder, ofre til Guderne og sværge Cølibat for Resten af mit Liv.

Man bliver eksalteret af en saadan Venten i de sildige Natte-timer.

Saa kom han, da Lyset næsten var forbi. Han var askegraa i Ansigtet, sveddrivende, dødtræt. Ak, det Kunstnerblod!

Han kastede sig om min Hals: jeg tyssede paa ham som paa et Barn. Da han hørte, hvad jeg lovede ham den næste Dag, lod han sig føre til Sengs — og sov.

Der var kun lidt over to Mil til den næste By, og vi bestemte os til at gaa Vejen; det friskede, mente jeg. Vejen gik for Størstedelen over Bakkerne gennem Skoven, men hvilken Gang det var! Luften var saa henrivende, Insekterne summede, og Solen broderede paa sit Kanevas under Løvet; men vi to Menneskebørn vandrede dér som til en Begravelse. Vi havde jo ikke mere at sige hinanden; alt var udtømt — selv de tommeste Gisninger. Saa slap Skoven, og Bakkerne sænkede sig ned imod den lille By, som næsten paa et Haar lignede vor egen lille By. Ved Siden af Kørevejen, hvorpaa vi gik, løb dybere nede, mellem Smaakrat og enkelte fritstaaende Træer, en Spadseresti. „I Morgen er det fjorten Dage siden, vi kom her til Egnen!“ sagde jeg henkastende for dog at sige noget; og jeg tilføjede ved mig selv: Fjorten Dage! Henrik svarede ikke, men standsede og stirrede ned paa Stien. Jeg fulgte Retningen af hans Blik og greb ham heftig i Armen.

„Henrik! raabte jeg.

Han vilde slide sig fra mig og ile ned ad Skraaningen. Jeg kastede mig over ham og brødes med ham. Han gav et Skrig fra sig og sank ned paa Hug. Jeg halede i ham, trak ham op, slæbte ham næsten, og tvang ham med mig tilbage ad den Vej, vi var kommen.

Ved Støjen, som vi gjorde heroppe paa Chausséen, saa' et Par i Vejret nede fra Spadserestien. Det var en ung, sværlemmet og bredskuldret Mand med rødligt Overskæg og en brun Botaniserkasse i Rem over Ryggen. Op til denne Riddersmand lænede en ung Dame sig ømt og kærligt, som om hun søgte hans Beskyttelse imod den falske og slæmme Verden. Det var *hende*. Deres Hænder var forenede i et troløst Greb; deres Øjne saa' lidt overraskede ud, men jeg fik ikke Tid til at se, *hvor* stor Overraskelsen havde været. Jeg skulde slæbe min unge Ven med mig tilbage til det Sted, hvorfra vi var kommen. Det var næsten som i vore ganske unge Dage — efter et Russold.

* * *

Vi kørte den næste Dag — i sønde Regn — op igennem Bakkerne fra vort landlege Asyl. Jeg sad paa Vindsiden med den ene Haand om Henriks Skulder og holdt Paraplyen over ham. Han var dødbleg; jeg tror ikke, han lagde videre Mærke til Vejret.

Da vi kom forbi det Sted paa Kørevejen, hvor Udsigten over Byen af sig selv paatvinger sig den rejsendes Opmærksomhed, vendte han Hovedet bort, og jeg saa' hans Læbe skælve. Jeg knugede hans Skulder og hviskede ham i Øret:

„Henrik, det er lettere at elske end at tilgive; og vi skulle eftertrage det sværeste her i Livet for at nærme os det bedste. Har jeg Ret?“

Knyt, unge Ven, ej saadan dine Hænder;
 giv Tid, giv Tid!
 Alverden flammer ej, fordi Du brænder;
 Alverden kender alt, har alt erfaret;
 og skriger højt Du under Smertens Bid,
 saa kommer Verden stille der med Svaret:
 Giv Tid, giv Tid!

Saa længe Solen skinner, Søen skulper,
 og Løvet falder og fornyes atter,
 saa vil der være Taarer eller Latter
 spredt mellem dødeliges store Tal;
 saa længe Kærnen skjules bag en Skæl,